

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

Bispedømmerådene
Biskopene

Deres ref.

Vår ref.
10/3489

Dato
15.03.2011

Statsbudsjettet 2011 – Den norske kirke – tildeling av bevilgning

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets budsjett for 2011 ble vedtatt av Stortinget 9. desember 2010. Stortingets vedtak medførte ingen endringer i de bevilgninger til Den norske kirke som ble foreslått i Prop. 1 S (2010-2011), jf. departementets foreløpige tildelingsbrev 18. oktober 2010. Vi viser ellers til Innst. 12 S (2010-2011).

I dette tildelingsbrevet meddeles de endelige budsjetttrammer for bispedømmerådene og prestedtjenesten i 2011. Vi har funnet det hensiktsmessig å ta inn sentrale deler av departementets foreløpige tildelingsbrev, slik at tildelingsbrevet blir fullstendig.

DEL I MÅL OG PRIORITERINGER

Hovedmålet for bevilgningene til Kirkerådet, bispedømmerådene og biskopene under kap. 1590 har følgende ordlyd, jf. Prop. 1 S (2010-2011):

”Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke, som inviterer mennesker i alle aldre og livssituasjoner til tro og fellesskap. Kirken skal bidra til å styrke lokalsamfunn, målbære menneskeverdet og utfordre til solidaritet.

Bevilgningene under kapitlet skal understøtte Kirkemøtets mål for Den norske kirke som en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke

Kirkerådets og bispedømmerådenes oppgaver og ansvarsområder er regulert i kirkeloven, og følger også av vedtak som Kirkemøtet gjør. Ivaretagelsen av disse oppgavene gjelder generelt ved bruken av bevilgningene. Bispedømmerådene har et særlig ansvar for prestedtjenesten. De mål som er angitt under kap. 1591 er derfor også relevante for kap. 1590. Departementet vil ut over dette særlig peke på følgende mål for bevilgningene til Kirkerådet, bispedømmerådene og biskopene i 2011:

- Tilrettelegge for at demokratireformen gjennomføres i Den norske kirke, jf. kirkevalgene i 2011.
- Tilrettelegge for at trosopplæringsreformen innarbeides i menighetene.
- Stimulere til økt organisatorisk samarbeid på tvers av menighets- og kommunegrenser.”

Hovedmålet for bevilgningene til prestedtjenesten under kap. 1591 har følgende ordlyd:

Postadresse
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo
postmottak@fad.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 785

Kirkeavdelingen
Telefaks
22 24 95 53

Saksbehandler
Hans-Kristian Rognstad
22 24 78 51
hkr@fad.dep.no

”Prestenes oppgave er å holde gudstjenester, forrette ved kirkelige handlinger, delta i dåps- og konfirmasjonsopplæring, utøve sjelesorg, forestå syke- og hjemmebesøk, og ellers utføre forkynnende og menighetsbyggende arbeid.

Hovedmålet for bevilgningene til prestatjenesten er å gi menighetene fast geistlig betjening, slik at tjenesten er nærværende i alle lokalsamfunn. Skal Den norske kirke opprettholdes som landsdekkende folkekirke, er det avgjørende at menighetene har tilgang på et regelmessig gudstjenesteliv og til kirkelige handlinger som dåp, konfirmasjon, vigsel og gravferd der de bor.

Hovedmålet skal ivaretas ved at:

- Prestetjenesten tilpasses lokale forhold og utfordringer.
- Prestene stimuleres til å utvikle kunnskaper, ferdigheter, holdninger og motivasjon for tjenesten.
- Det legges til rette for at flere kvinner søker tjeneste som menighetsprester og innehar lederstillinger i kirken.
- Prestene har gode arbeidsvilkår.
- Bispedømmerådet, biskopen og prostene ivaretar en god ledelse av prestatjenesten, og bidrar til et positivt samvirke mellom prestene, kirkens valgte organer og andre kirkelig tilsatte.”

De mål som er særskilt nevnt ovenfor, er inntatt i egne vedlegg med angivelse av styringsparametre og resultatindikatorer, jf. vedlegg 2a og 2b. Disse vil gjelde for bispedømmene i 2011, jf. tilsvarende oppstilling for 2010 meddelt i departementets brev 23. september 2010. De angitte målene er ikke uttømmende for den virksomhet som bispedømmene har ansvar for. Departementet er derfor innforstått med at bispedømmenes prioritering av innsatsområder, ressursbruk m.v. må ses i lys av dette. Samtidig går departementet ut fra at bispedømmene systematisk anvender resultatindikatorer eller på annen måte metodisk tilrettelegger for å kunne vurdere oppnådde resultater innen ulike innsatsområder i ettertid.

Når det særlig gjelder de mål som knytter seg til demokratireformen, trosopplæringsreformen, fornyings- og utviklingsarbeidet og prestatjenesten, viser vi til vedleggene og til følgende:

Demokratireformen

Gjennomføringen av demokratireformen, jf. kirkeforliket fra 2008, er nært knyttet til de kirkelige valgene. Formålet med demokratireformen er at kirkens organer får en sterkere demokratisk legitimitet og forankring hos kirkemedlemmene gjennom etablering av reelle valgmuligheter, økt bruk av direkte valg, kirkevalg samtidig med offentlige valg og forsøk med ulike valgordninger for valg til Kirkemøtet/ bispedømmeråd.

Det er Kirkemøtet og Kirkerådet som er gitt ansvaret for gjennomføringen av de kirkelige valgene i 2011, og å legge til rette for at forutsetningene for demokratireformen ivaretas. Tilsvarende er det Kirkerådet som må identifisere aktuelle resultatindikatorer på området, og å fastsette rapporteringskrav og -rutiner. Hvilke rapporteringskrav som i denne sammenheng skal stilles til bispedømmerådene, vil også ligge til Kirkerådet å gi retningslinjer om.

Trosopplæringsreformen

Reformens mål er at kirken kan tilby en systematisk og sammenhengende trosopplæring til alle døpte fram til fylte 18 år, med et opplæringstilbud på i alt 315 timer som veiledende norm for den enkelte. Opplæringen skal rette seg mot bredden av årskullene og tilrettelagt for den enkelte, uavhengig av bl.a. funksjonsevne og kjønn.

Kirkerådet er gitt ansvaret for reformens gjennomføring, og å fordele reformens bevilgning på bispedømmer, menigheter og reformtiltak for øvrig. Kirkerådet har også ansvaret for at det etableres tilfredsstillende rapporteringssystemer som grunnlag for å evaluere reformen og dens resultater.

Det vil etter dette være Kirkerådet som bestemmer hvilken type informasjon og dokumentasjon som skal innhentes for resultatrapportering på trosopplæringsreformen. Slik dokumentasjon skal gi grunnlag for å vurdere opplæringsstilbudenes omfang og oppslutning, men også andre resultatindikatorer vil være aktuelle, bl.a. indikatorer som sier noe om læringsutbytte, samarbeidsformer og virkninger på lokal organisasjonsutvikling.

Ved overgangen fra reformens forsøks- og utviklingsfase til gjennomføringsfasen, har biskopene og bispedømmerådene fått en vesentlig og utvidet rolle i reformen, dels gjennom sine veiledningsoppgaver overfor menighetene, men særlig med hensyn til godkjenningsmyndigheten for lokale planer og det budsjettansvaret som bispedømmene er gitt, jf. i denne sammenheng departementets brev 9. januar 2009 til Kirkerådet, som ble sendt i kopi til bispedømmene.

Fortsatt vil det imidlertid være slik at det er Kirkerådet som skal rapportere sammenfattende til departementet om reformens utvikling, hvilke resultater som er oppnådd m.v. Det følger av dette at det i første rekke er Kirkerådet som må fastsette rapporteringskravene til bispedømmerådene (og menighetene), men også bispedømmerådene forutsettes å rapportere etter visse resultatindikatorer i bispedømmenes årsrapport til departementet, jf. de styringsparametre og resultatindikatorer som på dette området ble fastsatt for 2010 og nå for 2011, som er fastsatt etter forslag fra Kirkerådet.

Fornyning og organisasjonsutvikling

Med bakgrunn i at tilskuddet til lokal organisasjonsutvikling over kap. 1590, post 76 er avvirket fra 2011, varslet vi i departementets foreløpige tildelingsbrev 18. oktober 2010 at vi ville komme tilbake til den nærmere oppfølgingen av fornyings- og utviklingsarbeidet. Vi regner med å komme tilbake til dette om kort tid.

Vi vil imidlertid understreke at bispedømmene har et generelt ansvar for å stimulere til økt kirkelig samarbeid på tvers av menighets- og kommunegrensene. Målet for slikt samarbeid er at kirkens lokale organisering og forvaltning skal være funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert. Også for bispedømmekontorene gjelder kravene om en funksjonell, kostnadseffektiv og brukerorientert forvaltning.

Prestetjenesten

For å sikre tilfredsstillende tilgang av prester i årene framover, må det arbeides systematisk med rekrutteringstiltak. Det vises i den forbindelse til KIFO-rapportene fra 2009 og 2010 om rekrutteringssituasjonen og -utfordringene i bispedømmene. Vi viser også til rapporten "*Rekruttering til preste-tjeneste – en tiltaksplan*" som ble lagt fram høsten 2010 av en arbeidsgruppe, jf. departementets brev 7. september 2010. Departementet går ut fra at bispedømmene benytter rapportene som grunnlag for å vurdere tiltak som kan styrke rekrutteringen i bispedømmet, både i et kortsiktig og langsiktig perspektiv.

God arbeidsledelse og personalomsorg er viktige forutsetninger for en velfungerende preste-tjeneste. Gjennom prostereformen er det lagt til rette for styrket ledelse og bedre organisering av preste-tjenesten. Det forventes at bispedømmene arbeider med å utvikle prostereformen i tråd med intensjonene, og komme i møte de utfordringer som gjelder, bl.a. å videreutvikle prosterollen og å utnytte prestenes spesialkompetanse i et tverrfaglig samarbeid.

Departementet viser videre til tidligere KIFO-undersøkelser om presters arbeidsvilkår, som vi går ut fra blir fulgt opp på egnet måte i hvert bispedømme i lys av undersøkelsenes resultater.

Det er et mål at flere kvinner skal søke tjeneste som menighetsprester og lederstillinger i kirken. Selv om andelen kvinner i preste-tjeneste har vært økende gjennom de senere årene,

forventes det at bispedømmerådene arbeider videre med tiltak som kan styrke likestillingen og sørge for bedre kjønnsbalanse innen presteskaper. Dette gjelder ikke minst i de bispedømmene der kvinneandelen i dag er lavest.

DEL II TILDELING AV BEVILGNING

1. Tildeling av utgifts- og inntektsrammer 2011

Den samlede tildelingen til bispedømmerådene under kap. 1590 er fastsatt til:

Post 01	Driftsutgifter	kr	137 097 000
Post 21	Spesielle driftsutgifter	kr	9 219 000
Post 71.16	Tilskudd til diakoni, undervisning og kirkemusikk	kr	113 270 000
Post 71.19	Tilskudd til Nidaros pilegrimsgård	kr	1 170 000
Post 73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	kr	3 000 000
Post 74	Tilskudd til virksomheten ved Oslo domkirke	kr	1 000 000
Post 75	Trosopplæring	kr	169 390 000

Inntektskravet til bispedømmerådene under kap. 4590 er fastsatt slik:

Post 02	Ymse inntekter	kr	4 847 000
Post 03	Inntekter ved oppdrag	kr	9 219 000

Tildelingen til bispedømmerådene under kap. 1591 er fastsatt til:

Post 01	Driftsutgifter	kr	839 853 000
Post 21	Spesielle driftsutgifter	kr	6 013 000

Inntektskravet til bispedømmerådene under kap. 4591 er fastsatt slik:

Post 02	Ymse inntekter	kr	12 834 000
Post 03	Inntekter ved oppdrag	kr	6 013 000

Tildelingen under kap. 1592 er fastsatt til:

Post 01	Driftsutgifter	kr	500 000
----------------	----------------	----	---------

Etter fullmakt fra Kulturdepartementet er tildelingen under kap. 320 fastsatt til:

Post 84	Pilegrimssatsing	kr	5 155 000
----------------	------------------	----	-----------

Tideling av bevilgning til det enkelte bispedømme under kap. 1590 og 1591, postene 01 og 21, med tildeling av korresponderende inntektskrav under kap. 4590 og 4591, postene 02 og 03, framgår av vedlegg 1a og 1b. Tilsvarende framgår fordelingen av tildelt bevilgning under kap. 1590, post 71.16 og post 75 av vedlegg 1a. Kommentarer til tildelingen er gitt nedenfor.

2. Kommentarer til tildelingen

2.1 KOMMENTARER TIL KAP. 1590/4590 KIRKELIG ADMINISTRASJON

Post 01 Driftsutgifter, jf. kap. 4590, post 02

Tildelingen under posten er i hovedsak en videreføring av tildelingen for 2010. De budsjettmessige virkningene i 2011 av lønnsoppjøret i 2010, inklusive de lokale forhandlingene avholdt i departementet 28. oktober 2010, er innarbeidet i tildelingen. Tildelingen er også prisjustert for den andelen som ikke er lønn. Budsjettmessige virkninger av lønnsoppjøret i 2011 kan påregnes kompensert ved ekstratildeling høsten 2011. Det er ikke korrigert for regnskapsresultatet for 2010. For øvrig viser vi til følgende:

Det er i tildelingen innarbeidet midler til en stilling som kulturrådgiver ved hvert bispedømmekontor. Disse var tidligere finansiert over Kulturdepartementets budsjett. For alle bispedømmene er stillingene innarbeidet med budsjettmessig helårsvirkning. Lønns- og driftsmidler til trosopplæringsreformen, og budsjettkompensasjonen som ble innarbeidet i tildelingen for 2010 som følge av økningen i antall medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet, er ført videre i tildelingen for 2011, jf. vårt brev 10. februar 2010.

I tildelingen er innarbeidet midler til dekning av utgifter knyttet til drift og vedlikehold av kontor- og utearealer og til kontraktmessige utgifter regulert gjennom rådenes husleieavtaler. Kompensasjonsbeløpet som ble innarbeidet i tildelingen for 2010 er prisjustert for 2011. Med den foretatte prisjusteringen kan det ikke påregnes ekstratildeling i 2011 som følge av endringer i husleien når dette skjer i samsvar med husleiekontrakten.

Det er i tildelingen innarbeidet midler til gjennomføring av demokratireformen (kirkevalgene 2011) i samsvar med den fordelingen mellom bispedømmene som Kirkerådet har meddelt i brev 3. februar 2011 til departementet. Midlene skal bl.a. nyttes til å ivareta de oppgaver bispedømmerådene har i forbindelse med valgene i 2011, bl.a. kurs og oppstilling.

I tildelingen til Stavanger er det tatt hensyn til økte husleieutgifter med virkning fra 1. februar d.å. Til Borg er innarbeidet midler for midlertidig dekning av utgifter knyttet til presesfunksjonen, dvs. inntil det er foretatt utnevning i det nye bispeembetet med funksjon som preses.

Beløpet som fra tidligere er øremerket som honorar til bispedømmerådslederne, er videreført i 2011. I tildelingen for 2011 utgjør beløpet kr 34 700. Beløpet kan i 2011 ikke omdisponeres til andre formål, men vi tar sikte på å oppheve øremerkingen fra 2012. Øremerkingen nå er ikke til hinder for at bispedømmerådene kan treffe vedtak om honorar- eller godtgjøringsordninger som er gunstigere. Det er ikke gitt sentrale bestemmelser om honorar for vervene til valgte medlemmer av bispedømmerådene. Det vil være opp til rådene selv å avgjøre spørsmål om honorar og andre godtgjøringer til de valgte medlemmene, herunder spørsmålet om kompensasjon for tapt arbeidsfortjeneste, jf. SPH pkt. 10.14.2.

I tildelingen er det for Bjergvin tatt hensyn til utgifter som følger av at biskopen har tilsynsansvar overfor Sjømannskirkens prester. For Oslo er det tatt hensyn til utgifter relatert til bl.a. biskopens tilsynsansvar overfor døvepresttjenesten. For Tunsberg er det innarbeidet kompensasjon for oppgaver og ansettelsesforhold i tilknytning til IT-enheten (supporttjenester overfor bispedømmerådene). Midler til dekning av driftsutgifter for IT-enheten er innarbeidet med kr 500 000. I tildelingen til Nidaros er midler som ble innarbeidet i vårt brev 5. februar 2009 (sørsamisk menighet) videreført. Til Borg er innarbeidet kompensasjon for frikjøp av hovedtillitsvalgt tilknyttet PARAT.

Inntektskravet som er stilt under kap. 4590, post 02 er parallellført i utgiftsrammen under kap. 1590, post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, jf. kap. 4590, post 03

Under denne posten føres utgifter til oppdragsvirksomhet eller tidsbegrensede prosjekter som dekkes av inntekter ført under kap. 4590, post 03. Post 21 korresponderer direkte med inntektsposten 03. Dersom inntektsforutsetningene for post 03 ikke oppfylles, men blir lavere enn budsjettet, reduseres bevilgningen under post 21 tilsvarende. Dersom merinntektene nyttes til avlønning av personell, gjelder de vanlige retningslinjer om tilsetting av personell i staten. Departementet ber om å bli orientert om slike saker.

Post 71 Tilskudd til kirkelige formål

Tilskudd til diakoni, undervisning og kirkemusikk

Tildelt bevilgning framgår av vedlegg 1A, jf. kap. 1590, post 71.16. Antallet tilskuddsberettigede stillinger som er lagt til grunn for tildelingen til det enkelte bispedømme, framgår av vedlegg 2. Tilskuddet til Bjørgvin er økt som følge av at en statlig kateketstilling er overført til vedkommende fellesråd, jf. omtale under kap. 1591, post 01. Utover dette innebærer tildelingen en prisjustert videreføring av tilskuddet fra 2010. Vi minner om at det ikke er adgang til å overføre midler under denne posten fra ett år til neste.

Antallet kateket- og diakonstillinger som bispedømmerådene har tilskuddsforpliktelser overfor, er ikke nødvendigvis i samsvar med oversikten i vedlegg 2. Dette avhenger bl.a. av hvordan regelverket på området blir praktisert, jf. *Regler for statstilskudd til særskilte stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni*, fastsatt 20. juni 1997. Av § 2 i regelverket framgår bl.a. at tilskuddsgrunnlaget for en stilling kan revurderes ved ledighet i stillingen. Videre framgår det at tilskuddet skal fastsettes som et kronebeløp etter en konkret vurdering av bispedømmerådet. Som følge av dette kan antallet diakon- og kateketstillinger som bispedømmerådene faktisk yter tilskudd til, være forskjellig fra antallet stillinger oppgitt i vedlegget. Dersom det er vesentlige avvik, ber vi om å bli orientert.

Det er blitt reist spørsmål om midler til en kateketstilling ved ledighet kan omdisponeres av bispedømmerådet til å finansiere en diakonstilling, og vice versa. Departementet mener bispedømmerådene er nærmest til å vurdere hvordan midlene best kan nyttes, og rådene har nå adgang til å treffe bestemmelse i slike saker.

Tilskuddet til kirkemusikalsk virksomhet ved landets domkirker er videreført i 2011. Departementet legger til grunn at tildelingen til dette formålet i 2011 opprettholdes på minst samme nivå som tidligere år. Tilskuddet skal stimulere den kirkemusikalske aktiviteten og forutsettes ikke benyttet til finansiering av faste stillinger.

Tilskudd til Nidaros pilegrimsgård

Tilskuddet til Nidaros pilegrimsgård under kap. 1590, post 71 stilles til disposisjon for Nidaros bispedømmeråd. Pilegrimsgården skal ta i mot pilegrimer som kommer til Nidaros, og drives som et ressurs-, kompetanse- og retreatsenter.

Nidaros bispedømmeråd har ansvaret for å utbetale tilskuddet og føre kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningene, jf. departementets brev 17. mars 2008. Stiftelsens styre vil ha ansvar for å rapportere om stiftelsens arbeid. Nidaros bispedømmeråd bes innen 1. mars hvert år gi en særskilt rapportering til departementet om virksomheten ved pilegrimsgården.

Når det ellers gjelder pilegrimsgårdens framtidige oppgaver og rolle, i lys av etableringen av et nasjonalt pilegrimssenter i Trondheim, viser vi til departementets brev 11. februar 2011 til Nidaros bispedømmeråd.

Post 73 og 74 Tilskudd til virksomheten ved Nidaros og Oslo domkirke

Tilskuddet under disse postene går til den kirkelige virksomheten ved Nidarosdomen og Oslo domkirke, fordelt med 3 mill. kroner til Nidaros domkirke (post 73) og 1 mill. kroner til Oslo domkirke (post 74). Tilskuddet skal dekke utgifter ved tiltak som vedkommende kommuner ikke har et lovfestet ansvar for, og som har sin bakgrunn i Nidarosdomens karakter som nasjonalhelligdom og i at Oslo domkirke har enkelte riksdekkende oppgaver. Målsettingen med begge tilskuddene er å styrke den kirkelige og musikalske aktiviteten ved domkirkene.

Tilskuddene stilles til disposisjon for bispedømmerådene i Nidaros og Oslo, som skal forvalte disse i samarbeid med bl.a. menighetsrådene ved de to domkirkene.

De berørte bispedømmeråd skal i sin årsrapport for 2011 redegjøre for hvordan midlene er benyttet.

Post 75 Trosopplæring

Til trosopplæringsreformen er det under denne posten bevilget 177,9 mill. kroner for 2011. I tillegg kommer 19,1 mill. kroner som er bevilget under post 01. Bevilgningen til formålet under post 01 er innarbeidet i tildelingen til bispedømmerådene, jf. kommentaren under post 01.

Departementets tildeling til bispedømmene fra post 75 skjer med bakgrunn i tilsagnsbrev fra Kirkerådet til det enkelte bispedømmeråd. I tildelingen nå er det tatt hensyn til Kirkerådets brev av 1. februar 2011 til bispedømmerådene, brev av 8. februar til Tunsberg bispedømme og brev av 9. februar 2011 til Hamar, Nidaros og Sør-Hålogaland bispedømmer.

I tildelingen under posten inngår kr 577 000 hver til Oslo, Agder og Telemark og Nord-Hålogaland bispedømmeråd. Tildelingen skal dekke utgifter til kateketstillinger i disse bispedømmene.

Kap. 4590 Kirkelig administrasjon

Inntektskapitlet skal benyttes ved innbetaling av ulike refusjoner, kursavgifter mv., ved salg av materiell, publikasjoner eller ved andre inntektsbringende aktiviteter/tjenester.

Inntektskravet under kap. 4590, post 02 Ymse inntekter gjelder både for salg av egenprodusert materiell og for visse typer refusjoner. Kap. 4590, post 02 vil bl.a. være aktuell for tilskudd (refusjon) fra Opplysningsvesenets fond dersom bispedømmerådene har ført utgifter under kap. 1590, post 01 ved gjennomføring av felleskirkelige tiltak finansiert av fondsavkastningen, jf. også omtalen av felleskirkelige tiltak nedenfor under pkt. 3 Opplysningsvesenets fond.

Bispedømmerådene må vurdere mulighetene for å kreve refundert – helt eller delvis – reise- og oppholdsutgifter som tilsatte ved bispedømmekontorene har ved gjennomføring av reiseoppdrag som er rekvirert av andre. Slik refusjon skal i tilfelle inntektsføres på kap. 4590, post 02.

For kap. 4590, post 03 Inntekter ved oppdrag framgår det tildelte inntektskravet for hvert enkelt bispedømme av vedlegg 1A. Det vises ellers til omtalen nedenfor under pkt. 3 Opplysningsvesenets fond.

2.2 KOMMENTARER TIL KAP. 1591/ 4591 PRESTESKAPET

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen under posten er økt med 5 mill. kroner til styrking av prestedtjenesten ved opprettelse av nye prestestillinger. Ved fordelingen av midlene skal det legges vekt på at Stavanger og Borg bispedømmer har en lavere prestedekning i forhold til antallet kirkemedlemmer enn andre bispedømmer, jf. omtalen i Prop. 1 S (2010-2011). Fordelingen har vært drøftet med tjenestemannsorganisasjonene. Kirkerådet har gitt uttalelse i saken. Midlene er etter dette fordelt med 3,2 mill. kroner til Borg bispedømme og 1,8 mill. kroner til Stavanger bispedømme.

For øvrig representerer tildelingen under posten i hovedsak en videreføring av tildelingen fra 2010. De budsjettmessige virkningene i 2011 av lønnsoppgjøret i 2010 er innarbeidet i

tildelingen. Tildelingen er også prisjustert for den andelen som ikke er lønn. Budsjettmessige virkninger av lønnsoppgjøret i 2011 kan påregnes kompensert ved ekstratildeling høsten 2011. Det er ikke korrigert for regnskapsresultatet for 2010.

Av bevilgningen under posten er det for 2011 avsatt 2 mill. kroner til særlige tiltak som kan styrke rekrutteringen til prestatjenesten. Det er i tildelingen nå særskilt innarbeidet kr 405 0000 til Agder og Telemark bispedømme til gjennomføring av livsfaseprosjekt for yngre prester og rekrutteringstiltak for ungdom. Forutsetningene som følger av denne ekstratildelingen vil bli meddelt i et eget brev til bispedømmet. Anvendelsen for øvrig av de midlene som er satt av til rekrutteringstiltak, er ikke endelig avklart.

I tildelingen til Møre er det nå tatt hensyn til vårt brev 15. oktober 2010 vedrørende tildelingen av Olavstipendet 2010.

Særlige tillegg

I en egen kolonne i vedlegg 1B framkommer fordelingen av såkalt særlige tillegg, dvs. midler som tildeles på grunnlag av særlige forhold i det enkelte bispedømme. Dette gjelder:

- Oslo: frikjøp av leder av Fagforbundet TeoLOGene i 25 pst. av stilling, samt driftsmidler og frikjøp av hovedverneombud (75 pst.) for prestene.
- Bjørgvin: frikjøp av leder i Presteforeningen med 100 pst.
- Nidaros: videreføring av midler til særskilt menighet i sørsamisk område.
- Sør-Hålogaland: midler til vikar til ekstra friuke for prester og til ivaretagelse av kirkelige tjenester på samisk i forvaltningsområdet for samisk språk.
- Nord-Hålogaland: frikjøp av nestleder i Presteforeningen med 50 pst., samt midler til vikar til ekstra friuke for prester og til ivaretagelse av kirkelige tjenester på samisk i forvaltningsområdet for samisk språk.

Inntektskravet som er stilt under kap. 4591, post 02 er parallellført i utgiftsrammen under posten, jf. omtale nedenfor under kap. 4591.

Tildeling av bevilgning til kirkelig betjening av døve (Oslo bispedømmeråd)

Bevilgningen til kirkelig betjening av døve stilles som tidligere til disposisjon for Oslo bispedømmeråd, som vil ha ansvaret for bevilgningens disponering, jf. hovedinstruksen for økonomiforvaltningen ved Oslo bispedømmeråd, fastsatt 14. september 2004 av Kultur- og kirkedepartementet. Beløpet framgår av vedlegg 1B.

Oslo bispedømmeråd vil ha et overordnet ansvar for at det utarbeides gode plandokumenter, årsrapporter og regnskapsrapporter for dette virksomhetsområdet. Bispedømmerådet har også adgang til å foreta omdisponeringer mellom tildelingen til prestatjenesten i bispedømmet og til døvepresttjenesten.

De mål som er inntatt under del I i tildelingsbrevet, gjelder tilsvarende for den kirkelige betjeningen av døve.

Post 01 Spesielle driftsutgifter, jf. kap. 4591, post 03

Med unntak for Oslo bispedømme er det ikke tildelt beløp under posten. Tildelingen til Oslo gjelder sykehjemsprester som er finansiert av Oslo kommune, jf. tildelingen av inntektskrav under kap. 4591, post 03.

Dersom det er aktuelt, kan post 21 benyttes med motpost under kap. 4591, post 03. Dette vil for eksempel være aktuelt når private eller andre offentlige virksomheter påtar seg finansieringsansvaret for en tjeneste som ligger innenfor budsjettkapitlets formål

(prestetjeneste), men hvor det er hensiktsmessig at tjenesten underordnes biskopen og bispedømmerrådet. I slike tilfeller gjelder de vanlige retningslinjene om tilsetning av personell i staten. Departementet ber om å bli holdt orientert i slike saker.

Kap. 4591 Presteskapet

Inntektskapitlet skal nyttes ved innbetaling av refusjoner, kursavgifter mv., og ved refusjoner av fødsels- og adopsjonspenger fra folketrygden, refusjon for utgifter til mekling og refusjon av sykepenger.

Tildelingen under postene er prisjustert på vanlig måte.

2.3 KOMMENTARER TIL KAP. 1592 (TUNSBERG OG SØR-HÅLOGALAND)

Til Tunsberg bispedømmerråd er det nå tildelt kr 200 000 til dekning av utgifter for kirkegårdskonsulenten, som fra 1. januar 2011 er tilsatt på pensjonistvilkår.

I tildelingen til Sør-Hålogaland er det tatt hensyn til at bispedømmerrådet har lønnsansvar for to 50 pst. stillinger tilhørende krigsgravtjenesten, jf. departementets brev 6. april 2006. I tildelingen er det innarbeidet kr 300 000 til disse stillingene.

2.4 KOMMENTARER TIL KAP. 320 (HAMAR OG OSLO)

Bevilgningen under kap. 320, post 84 *Pilegrimssatsing* tildeles Oslo og Hamar bispedømmer, med slik fordeling:

Oslo **kr 1 030 000**

Hamar **kr 4 125 000**

Forutsetningene for bevilgningen er omtalt i Prop. 1 S (2010-2011) for Kulturdepartementet under gjeldende kapittel og post. Bevilgningen skal anvendes til å stimulere arbeidet med å fornye og utvikle pilegrimstradisjonen gjennom drift av fem regionale pilegrimskontorer lokalisert i Oslo, Gran, Hamar, Hundorp og Dovre.

De forutsetninger og krav som ellers er knyttet til tildelingen, er nærmere omtalt i departementets brev 19. februar 2010. Bispedømmerrådene bestemmer i tilskuddsbrevene til pilegrimskontorene hvilke rapporteringsrutiner og -krav som skal gjelde. Vi viser til økonomiregelverket i staten og de krav som økonomiregelverket stiller til tilskuddsforvalter, jf. også del III nedenfor, pkt. 4. Bispedømmerrådenes rapportering til departementet om pilegrimskontorene og anvendelsen av tilskuddet under post 84, bes innpasset i bispedømmets årsrapport på egnet måte.

3. Opplysningsvesenets fond

Presteboligene

Finansieringsansvaret for de kommunale presteboligene ble fra 1. januar 2002 lagt til Opplysningsvesenets fond. Det vises i denne sammenheng til tildelingsbrevet for 2002 og til departementets brev av 8. februar 2002. Det vises også til departementets brev av 13. juni 2007 og 6. juni 2008 for omtale av regelverket på området og til brev fra Opplysningsvesenets fond av 28. april 2010 om anskaffelsesbeløp ved kjøp av nye boliger/ leiligheter.

Tilskuddet fra Opplysningsvesenets fond til felleskirkelige tiltak

Det er Kirkerådet som fastsetter fordelingen av tilskuddet. Med bakgrunn i Kirkerådets retningslinjer, skal den fastsatte ramme som hvert bispedømme får til disposisjon, dekke

utbetalingen til tilskuddsmottakerne (menigheter, organisasjoner m.v.), bispedømmerådenes administrasjonsutgifter og utgifter for prosjekter i regi av bispedømmerådene.

Når det gjelder utbetaling av tilskudd, skal bispedømmerådene sende alle anmodninger om utbetaling til Kirkerådet med nødvendige opplysninger for overføring av beløpene. Tilskudd til eksterne organisasjoner mv. utbetales fra Kirkerådet, mens tilskudd som bispedømmerådene selv skal disponere, overføres til det enkelte bispedømmeråd.

Bispedømmene skal ikke regnskapsføre i statsregnskapet utbetalinger til tilskuddsmottakere. Kirkerådets utbetalinger til bispedømmerådene egen virksomhet, enten til dekning av utgifter til administrasjon eller egne prosjekter, skal imidlertid regnskapsføres i statsregnskapet. Midler overført fra Kirkerådet skal da inntektsføres på inntektspost som korresponderer med posten der utgiftene er ført. Dersom for eksempel utgifter ved et prosjekt er ført under kap. 1590, post 01 skal midlene inntektsføres under kap. 4590, post 02. Dersom utgiftene er ført under kap. 1590, post 21 skal midlene inntektsføres under kap. 4590, post 03.

Selv om Kirkerådet vil forestå utbetalinger, er det vedkommende bispedømmeråd som er ansvarlig for at bevilgningen som er stilt til disposisjon, nyttes i samsvar med forutsetningen, at tilskuddsmottakerne underrettes og at rapporteringskravene ivaretas. Kirkerådet vil kunne gi ytterligere retningslinjer om den praktiske arbeidsgangen mellom bispedømmerådene og Kirkerådet.

DEL III ØKONOMIFORVALTNINGEN

1. Generelt

Økonomiforvaltningen skal følge økonomiregelverket for staten, jf. Reglement for økonomistyring i staten og departementets økonomiinstruks for bispedømmerådene. Virksomhetsleder har ansvaret for at tildelte bevilgninger disponeres i samsvar med forutsetningen for bevilgningene og de til enhver tid gjeldende bestemmelser for økonomiforvaltningen. Departementet vil understreke at en velordnet økonomiforvaltning er en viktig forutsetning for at de faglige oppgavene kan utføres effektivt og hensiktsmessig. Departementet vil også understreke at den interne økonomiinstruksen, rutinebeskrivelser og øvrig internt regelverk skal holdes oppdatert i forhold til overordnet regelverk.

Det må alt fra begynnelsen av året føres løpende kontroll med forbruket ut fra tidligere års erfaringer med hvordan forbruket normalt fordeler seg gjennom året. Det bør settes av en reserve under post 01 til å dekke uventede utgifter. Dersom det i løpet av året oppstår uventede utgifter utover dette, må disse dekkes ved omdisponeringer innenfor den tildelte rammen, eventuelt ved å redusere den planlagte aktiviteten.

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport pr. 31. august 2011, der det i tillegg til forbruket pr. 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Det vil senere bli sendt ut retningslinjer for utarbeiding av slik rapport.

Bispedømmerådene kan overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter slik det framgår av oversikten nedenfor, jf. Innst. 12 S (2010-2011):

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1590, post 01	kap. 4590, post 02
kap. 1590, post 21	kap. 4590, post 03
kap. 1591, post 01	kap. 4591, post 02

Departementet understreker at dersom inntektskravet under de nevnte inntektspostene ikke oppfylles, må tilsvarende beløp holdes udisponert i utgiftsrammen. For øvrig vises til den alminnelige merinntektsfullmakt som gjelder ved refusjoner postert til inntekt for post 15 Refusjon arbeidsmarkedstiltak, post 16 Refusjon av fødsels- og adopsjonspenger og post 18 Refusjon av sykepenger.

Det er ikke adgang til å overskride gitte bevilgninger. Departementet understreker dette. Det vil være i strid med forutsetningene dersom bispedømmerådene planlegger virksomheten og bruken av bevilgningene med overskridelse som resultat. Dersom overskridelser likevel forekommer, må merutgifter/mindreinntekter påregnes helt ut å komme til fradrag i neste års driftsbevilgning.

Vi ber om at bispedømmerådene sender eventuell søknad om overføring av ubrukt driftsbevilgning (postene 01 og 21) i januar 2012 sammen med forklaringer til statsregnskapet 2011. Departementet vil overfor bispedømmerådene søke å praktisere overføringsadgangen slik at ubrukt driftsbevilgning/ubrukke merinntekter kan overføres med inntil 5 pst. av driftsbevilgningen.

Vi viser ellers til de økonomiske og administrative fullmakter som følger vedlagt, jf. vedlegg 3.

2. Årsverk og stillinger

Bispedømmene kan selv opprette stillinger på bestemte vilkår. Det kan opprettes stillinger under forutsetning av at bispedømmerådet har budsjettmessig dekning for lønns- og driftskostnader innenfor tildelte budsjettammer og innenfor en realistisk forventning om hva driftsbudsjettet vil tillate i påfølgende år. For øvrig skal tilsetninger gjennomføres i henhold til de lover, bestemmelser og avtaler som gjelder for arbeidstakere i staten.

I vedlegg 1c er det under kap. 1590, post 01 angitt et årsverksomfang for hvert bispedømmekontor. Årsverkstallet er i visse sammenhenger bestemmende for departementets tildeling under posten, bl.a. for den årlige husleie- og lønnskompensasjonen. Årsverkstallet er imidlertid ikke bindende med hensyn til det faktiske antallet årsverk som opprettes ved det enkelte kontor. Dette årsverkstallet må på vanlig måte vurderes med grunnlag i den budsjettmessige situasjonen til enhver tid.

Departementet angir ikke lenger årsverksomfanget for presteskapet (kap. 1591, post 01). Bispedømmerådene må imidlertid føre kontinuerlig oversikt over bemanningen slik at man til enhver tid har oversikt over antallet årsverk. Beregningen av antall årsverk må omfatte samtlige tilsetningsforhold, dvs. alle fast tilsatte, vikarer m.v. Ved opprettelse av prestestillinger må bispedømmerådene på vanlig måte avklare de spørsmål som reises omkring tjenestebolig og kommunenes og fellesrådenes ansvar for øvrig, jf. kirkeloven §§ 14 og 15.

Ved tilsetting i stillinger ved bispedømmekontoret og ved tilsetting av prester er lønnsfastsettingen lagt til bispedømmerådet når bispedømmerådet også har tilsetningsmyndigheten. Ved utlysning av stilling som stiftsdirektør skal imidlertid lønnsalternativene som tilbys, godkjennes av departementet på forhånd.

3. Styringsdokumenter, risikostyring og internkontroll

Departementet minner om at virksomhetens ledelse skal utarbeide virksomhetsplan/strategier med ettårig og flerårig perspektiv tilpasset virksomhetens egenart for å sikre at mål og resultatkrav m.v. blir fulgt opp/gjennomført innenfor tildelte ressurser, jf. pkt. 2.3 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Det skal utarbeides en plan for disponeringen av den tildelte budsjettammen. Planen skal inneholde samtlige utgifter som vil påløpe i løpet av budsjettåret i henhold til de aktivitetene bispedømmerrådet har planlagt for 2011. Økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året må i sin helhet dekkes innenfor den tildelte budsjettammen. Departementet understreker at det ikke kan påregnes gitt ekstratildelinger i løpet av året.

Vi minner om at bispedømmerrådene har en generell plikt til å rapportere til departementet om spesielle forhold som kan gi budsjettmessige og/eller andre konsekvenser for virksomheten, og som er av en slik art at bispedømmerrådet ikke har virkemidler til selv å utrede konsekvensene.

Virksomhetens leder har videre ansvar for å etablere internkontroll som bl.a. omfatter rutiner/system for risiko- og vesentlighetsvurdering, at det gjennomføres risikoanalyse for å identifisere risikofaktorer og at det iverksettes tiltak for å redusere risikoen. Virksomhetsleder skal videre påse at den interne kontrollen er tilpasset risiko og vesentlighet og at den fungerer på en tilfredsstillende måte og kan dokumenteres, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.4.

I tildelingsbrevet for 2010 understreket departementet de krav som er stillet til risikostyring. Vi minner om dette, og går ellers ut fra at bispedømmerrådene har etablert systematiske og gode rutiner for risikostyring.

I tildelingsbrevet for 2010 pekte vi bl.a. særskilt på de krav som følger av regelverket for offentlige anskaffelser, og på de krav som stilles om systemer og rutiner for å forebygge og avdekke misligheter m.v. Vi minner om dette.

4. Tilskuddsforvaltning

På flere områder er bispedømmerrådene tilskuddsforvaltere, og vi understreker det ansvar og de oppgaver som følger av dette. Vi viser i denne sammenheng til Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 6.3 og til pkt. 8 i Økonomiinstruksen for bispedømmerrådene, fastsatt 14. september 2004 av Kultur- og kirke departementet.

Vi minner om at det skal sendes et tilskuddsbrev til hver enkelt tilskuddsmottaker, som skal redegjøre for:

- tilskuddsbeløp
- formål og hva slags tiltak midlene kan benyttes til
- utbetalingsordning og opplysning om mottakers konto
- eventuelle vilkår for bruken av midlene og eventuell frist for mottakeren til å akseptere vilkårene
- krav til rapportering
- kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementets § 10, 2. ledd
- mulige reaksjonsformer dersom mottakeren ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet

Når det gjelder bispedømmerådenes forvaltning av tilskudd, minner vi om at de administrative kostnadene ved forvaltningen må dekkes av driftsbevilgningen under post 01. Bispedømmerådene bør derfor kritisk vurdere hvilke muligheter som foreligger for å effektivisere tilskuddsforvaltningen.

5. Riksrevisjonens merknader til regnskapet 2009

Av Riksrevisjonens avsluttende revisjonsbrev til bispedømmerådene for 2009 framgår at Riksrevisjonen ikke hadde ”vesentlige merknader til regnskapet og virksomhetens gjennomføring av budsjettet”.

Av vedlegg til samme brev fra Riksrevisjonen, framgår oversikt over forhold som er tatt opp vedrørende regnskapsåret 2009 og hvilke oppfølgingspunkter og -tiltak som revisjonen fra 2009 har aktualisert. Vi viser til dette og forutsetter at bispedømmerådene følger opp de kommentarer som Riksrevisjonen har gitt.

DEL IV FELLESFØRINGER I TILDELINGSBREVENE TIL STATLIGE VIRKSOMHETER OG TIL VIRKSOMHETER UNDER DEPARTEMENTET (FAD)

På enkelte områder er det fastsatt gjennomgående krav til alle statlige virksomheter, som inntas i alle tildelingsbrev til virksomhetene. Disse er gjengitt i punktene 1-5 nedenfor. I pkt. 6-9 er inntatt gjennomgående krav til virksomheter under Fornyings- og administrasjons- og kirkedepartementet.

1. Inkluderende arbeidsliv

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Virksomhetene skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til at yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med seks måneder. Virksomhetene skal i årsrapporten systematisk beskrive sine egne aktivitets- og resultatmål, samt redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.

2. Brukerundersøkelser

Alle statlige virksomheter skal innenfor rammen av budsjettet regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene skal være offentlige. Alle statlige virksomheter skal i årsrapporten rapportere om de har gjennomført brukerundersøkelser og gjort dem offentlig tilgjengelige. De som ikke gjennomfører brukerundersøkelser i 2011, skal rapportere om når slike undersøkelser vil finne sted.

3. Lærlinger i staten

Den enkelte virksomhet skal vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle for virksomheten. På bakgrunn av denne vurderingen bør det, innenfor virksomhetens rammer, legges til rette for inntak av lærlinger med mål om økning av antallet lærlinger sammenlignet med 2010. Hver virksomhet skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle og antall lærlinger fordelt på lærefag. Det vises for øvrig til Statens personalhåndbok kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lærekandidater i staten.

4. Statistikk for antall arbeidsplasser

Virksomhetene skal i sine årsrapporter omtale statistikk over utviklingen i antall arbeidsplasser i de deler av landet hvor virksomheten er lokalisert.

5. Tilgjengeliggjøring av offentlige data

Virksomhetene skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagte og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som en kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med Referanse katalogen og FADs føringer på nettstedet data.norge.no. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelige, skal publiseres på virksomhetens nettside. Dette bør ses i sammenheng med registrering av datasett på nettstedet data.norge.no.

Virksomheter som vurderer å etablere nye eller å oppgradere eksisterende publikumstjenester med utgangspunkt i rådata, skal normalt gjøre disse rådataene offentlig tilgjengelige i maskinlesbare formater, dersom ingenting er til hinder for slik tilgjengeliggjøring av rådata. Før virksomheten eventuelt selv etablerer nye publikumsløsninger basert på rådata, må det vurderes om det er mer kostnadseffektivt å tilgjengeliggjøre rådata i maskinlesbare formater som grunnlag for at andre kan utvikle tjenester. Det skal fremkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.

6. IKT-sikkerhet

Vi understreker at bispedømmerrådenes ledelse er ansvarlig for informasjonssikkerheten i virksomheten, herunder at utvikling, forvaltning og drift av statlige IKT-løsninger blir ivarettatt i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

7. Evalueringer

I Reglement for økonomistyring i staten § 16 er omtalt evalueringer av statlige virksomheters oppgaveløsning og virkemiddelbruk. I tråd med dette skal virksomhetene regelmessig anvende evalueringer som del av sin virksomhetsstyring. Vi ber om at det i årsrapporten for 2011 redegjøres for igangsatte eller planlagte evalueringer.

8. Samisk språk

I St.meld. nr. 28 (2007-2008) Samepolitikken legges det særlig vekt på ”hverdagspolitikken”, dvs. den praktiske integreringen av samiske hensyn i politikktutforming og tiltak på alle samfunnsområder og forvaltningsnivå. Brukerretting og den samiske brukers møte med offentlig forvaltning er et sentralt element. Det er et mål å øke det offentliges tilbud på samisk, blant annet ved å styrke den samiskspråklige og kulturelle kompetansen innenfor offentlige virksomheter, og ved å øke informasjonen på samisk til samiske brukere. Statens kommunikasjonspolitik skal legges til grunn også i kommunikasjonen med samiske brukere.

Vi viser til dette, og går ut fra at bispedømmerrådene ivaretar de mål og forutsetninger som gjelder på området.

9. Rapportering på likestilling

Offentlige myndigheter er i henhold til likestillingslovens § 1a pålagt å arbeide aktivt for å fremme likestilling, samt å redegjøre for arbeid og status på dette området. Statlige virksomheter må derfor redegjøre for arbeidet med likestilling og status for dette arbeidet. Foruten omtale av likestillingsarbeidet (også innen prestetjenesten), skal årsrapporten inneholde følgende oversikt for bispedømmekontoret:

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kjønnsfordeling - alle ansatte (<i>i pst.</i>)						
Kjønnsfordeling - heltidsansatte (<i>i pst.</i>)						
Kjønnsfordeling - deltidsansatte (<i>i pst.</i>)						
Gjennomsnittslønn (<i>i 1 000 kr</i>) 1)						

1) beregnet med utgangspunkt i faktisk utbetalt lønn

Tilsvarende data om prestene innhentes gjennom etatsstatistikken.

DEL V RAPPORTERING MV

I henhold til økonomiregelverket for staten skal alle virksomheter ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapportene for bispedømmerådene 2011 skal sendes departementet på papir og elektronisk innen 1. mars 2012. Årsrapporten skal samtidig sendes elektronisk til Riksrevisjonen.

Årsrapporten skal inneholde en generell vurdering av virksomheten og av de strategier og hovedprioriteringer som er lagt til grunn for bispedømmerådenes virksomhet i 2011. Ellers bør årsrapporten tematiseres og bl.a. inneholde:

- presentasjon av oppnådde resultater, med bruk av resultatindikatorene
- vurderinger av resultat og måloppnåelse
- omtale av tiltak som har vært gjennomført for å påvirke resultatet
- vurdering av eventuelle behov for å endre strategier og tiltak i lys av manglende resultat eller måloppnåelse
- risikovurderinger
- regnskapsmessig årsresultat
- rapportering på fellesføringer, jf. del IV

Vi viser for øvrig til vårt brev 14. januar 2011 om retningslinjer ved utarbeidelse av årsrapporten for 2010. Tilsvarende retningslinjer kan legges til grunn for årsrapporten for 2011.

Som tidligere vil departementet be bispedømmene om å framskaffe data som skal inngå i den årlige etatsstatistikken. Vedlagt følger skjema for etatsrapporteringen i 2011, som inntil videre er gjort identisk med skjemaet for 2010, jf. vedlegg 4. Departementet vil ellers komme tilbake til hvilke frister og retningslinjer som skal gjelde for etatsrapporteringen i 2011, herunder eventuelle endringer i skjemaet.

Departementet vil våren 2011 gjennomføre dagsmøter (etatsmøter) med bispedømmene. Kirkerådets direktør vil bli invitert til disse møtene. Opplegg for samtalene ble sendt ut ved departementets brev 15. februar 2011. Tid og sted for samtalene er fastsatt som følger:

Borg	fredag 4. mars	FAD
Møre	mandag 7. mars	FAD
Tunsberg	onsdag 9. mars	Tønsberg
Agder og Telemark	fredag 11. mars	FAD
Bjergvin	fredag 18. mars	Bergen

Oslo	mandag 21. mars	FAD
Hamar	tirsdag 22. mars	FAD
Stavanger	tirsdag 29. mars	FAD
Nidaros	fredag 1. april	Trondheim
Nord-Hålogaland	tirsdag 12. april	FAD
Sør-Hålogaland	fredag 15. april	FAD

Med hilsen

Ingrid Vad Nilsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Jørn Hagen
avdelingsdirektør

Vedlegg

Kopi:
Kirkerådet
Riksrevisjonen
SSØ Tromsø
KA
Den norske kirkes presteforening
Fagforbundet TeoLOgene